

Vlaamse Arbeidsrekening. Raming van de bevolking naar socio-economische positie. Basis- en detailtabellen

Update 2009

Steunpunt WSE i.s.m. Departement WSE

Maart 2011

Methodologisch Rapport

Steunpunt Werk en Sociale Economie
Parkstraat 45 bus 5303 – 3000 Leuven
T:32(0)16 32 32 39 F:32(0)16 32 32 40
steunpuntwse@econ.kuleuven.be
www.steunpuntwse.be

Vlaamse Arbeidsrekening. Raming van de bevolking naar socio-economische positie.

Basis- en detailtabellen.

Update 2009

Steunpunt Werk en Sociale Economie i.s.m. Departement Werk en Sociale Economie

Een onderzoek in opdracht van de Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, in het kader van het VIONA-onderzoeksprogramma

Deze publicatie kwam tot stand met steun van het **Europees Sociaal Fonds**. Het ESF stelt middelen ter beschikking voor initiatieven die bijdragen tot meer en betere jobs voor meer mensen.

Ontdek de werking in Vlaanderen via www.esf-agentschap.be.

ESF investeert in jouw toekomst.

Kernthema's ESF 2007-2013

Talenten activeren

Arbeidskansen geven

Ondernemen met mensen

Vlaamse Arbeidsrekening. Raming van de bevolking naar socio-economische positie.
Basis- en detailtabellen.
Update 2009

Leuven: Katholieke Universiteit Leuven. Steunpunt Werk en Sociale Economie, 2011.

Copyright (2011)

Steunpunt Werk en Sociale Economie
Parkstraat 45 bus 5303 – B-3000 Leuven
T:32(0)16 32 32 39 - F:32(0)16 32 32 40
steunpuntwse@econ.kuleuven.be
www.steunpuntwse.be

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

No part of this report may be reproduced in any form, by mimeograph, film or any other means, without permission in writing from the publisher.

Inhoudsopgave

Lijst tabellen

Inleiding

1. Bevolking

- 1.1. Concept
- 1.2. Bronstatistieken
- 1.3. Harmonisatie
- 1.4. Correctie bevolkingscijfers 2008

2. Beroepsbevolking

- 2.1. Concept

3. Werkloze beroepsbevolking

- 3.1. Concept
- 3.2. Bronstatistieken
- 3.3. Harmonisatie

4. Werkende beroepsbevolking

- 4.1. Concept
- 4.2. Bronstatistieken
  - 4.2.1. RSZ- en RSZPPO-statistieken naar woonplaats
  - 4.2.2. RSVZ
- 4.3. Harmonisatie
- 4.4. Bijschattingen
  - 4.4.1. PWA-werknemers
  - 4.4.2. Studenten bij RSZ en bij RSZPPO
  - 4.4.3. Uitgaande grensarbeid
- 4.5. Eindcorrecties

5. Niet-beroepsactieve bevolking

- 5.1. Concept
- 5.2. Bronstatistieken
- 5.3. Negatieve aantallen bij de niet-beroepsactieven

6. Eindresultaat Vlaamse Arbeidsrekening 2009

7. Werkende beroepsbevolking: detailtabellen

- 7.1. Loontrekkende beroepsbevolking naar WSE(42)-sector en regime
  - 7.1.1. Bron
  - 7.1.2. Definities
  - 7.1.3. Tabellen
  - 7.1.4. Integratie
- 7.2. Werkende beroepsbevolking naar WSE(42)-sector en statuut
  - 7.2.1. Bron
  - 7.2.2. Definities
  - 7.2.3. Tabellen
  - 7.2.4. Integratie

8. Niet-werkende werkzoekenden: detailtabellen

- 8.1. Bron & definities
- 8.2. Tabellen
- 8.3. Integratie

9. Niet-beroepsactieve bevolking: detailtabellen

- 9.1. Bron & definities
- 9.2. Tabellen
- 9.3. Integratie

Lijst tabellen

- Tabel 1. Componenten en conceptuele definities Vlaamse arbeidsrekening
- Tabel 2. Berekening van het gemiddeld aantal inwoners (15-64 jaar) (Vlaams Gewest en België; 2009)
- Tabel 3. Berekening van het gemiddeld aantal niet-werkende werkzoekenden (15-64 jaar) per kwartaal en per jaar (Vlaams Gewest en België; 2009)
- Tabel 4. Aantal werkenden (15-64 jaar) bij RSZ, RSZPPO en RSVZ (België; 2009)
- Tabel 5. Berekening van het aantal zelfstandigen en helpers (15-64 jaar) naar hoedanigheid per kwartaal (Vlaams Gewest en België; 2009)
- Tabel 6. Berekening van het gemiddeld aantal PWA-werknemers per kwartaal en per jaar (Vlaams Gewest en België; 2009)
- Tabel 7. Berekening van het gemiddeld aantal studenten bij RSZ en RSZPPO (15-64 jaar) per kwartaal en per jaar (Vlaams Gewest en België; 2009)
- Tabel 8. Uitgaande grensarbeid (15-64 jaar) (Vlaams Gewest en België; jaargemiddelde 2009)
- Tabel 9. Berekening van de eindcorrecties (15-64 jaar) op basis van het DWH AM&SB bij de KSZ (Vlaams Gewest en België; 2de kwartaal 2008)
- Tabel 10a/10b. Berekening van de eindcorrecties voor de data uit de bronstatistieken (15-64 jaar) (Vlaams Gewest en België; 2009)
- Tabel 11a/11b. Berekening van de kwartaalgemiddelden en het jaargemiddelde na de eindcorrecties op de bronstatistieken (15-64 jaar) (Vlaams Gewest en België; 2009)
- Tabel 12. Bevolking (15-64 jaar) naar socio-economische positie (Vlaams Gewest en België; jaargemiddelde 2009)

Inleiding

Een arbeidsrekening is een raamwerk voor het integreren van arbeidsmarktstatistieken: een intern consistente raming van kernvariabelen met betrekking tot de arbeidsmarkt. In de arbeidsrekening wordt bestaande arbeidsmarktinformatie in een logisch geheel van op elkaar aansluitende gegevens geïntegreerd met duidelijk gedefinieerde begrippen en identiteitsrelaties. De primaire doelstelling van dit integratieproces bestaat erin om op een systematische wijze inzicht te bieden in de toestand en ontwikkelingen op de arbeidsmarkt (Herremans, 2007).

Tabel 1 geeft een overzicht van de voornaamste componenten die we in de Vlaamse arbeidsrekening behandelen: de bevolking naar socio-economische positie, de binnenlandse werkgelegenheid, de jobs, de vacatures en de vestigingen. De conceptuele definities dienen als leidraad bij het uitvoeren van de Vlaamse arbeidsrekening. Ze vormen het vertrekpunt voor het uitwerken van de methodologie en de concrete invulling van de arbeidsrekening. Voor de uitvoering van de Vlaamse arbeidsrekening vertrekken we van het jaar 2006 als nulmeting.

Tabel 1. Componenten en conceptuele definities Vlaamse arbeidsrekening

Component		Definitie
Bevolking naar socio-economische positie	Totale bevolking	Personen die in België / het Vlaams Gewest wonen
	Niet-beroepsactieve bevolking	Inwoners die niet werken en niet beschikbaar zijn voor een job en/of niet actief op zoek zijn naar werk
	Beroepsbevolking	Inwoners die ofwel werken ofwel beschikbaar zijn voor een job en actief op zoek zijn naar werk.
	Werkloze beroepsbevolking Werkende beroepsbevolking	Inwoners die niet werken, maar wel beschikbaar zijn voor een job en actief op zoek zijn naar werk Inwoners die werken
Binnenlandse werkgelegenheid		Arbeid die ingezet wordt in Belgische / Vlaamse vestigingen, uitgedrukt in personen of arbeidsvolume
Jobs		Vervulde arbeidsplaatsen in Belgische / Vlaamse vestigingen = arbeid die ingezet wordt in Belgische / Vlaamse vestigingen, uitgedrukt in arbeidsplaatsen
Vacatures		Onvervulde arbeidsplaatsen in Belgische / Vlaamse vestigingen
Vestigingen		In België / Vlaanderen gevestigde productie-eenheden

Bron: Herremans, 2007

In het voorjaar van 2008 werd de nulmeting van de bevolking naar socio-economische positie gelanceerd. Hierbij ging het om gegevens met betrekking tot het jaargemiddelde van 2006. De methodologie van de raming van de bevolking naar socio-economische positie alsook de raming van meer gedetailleerde gegevens over de werkenden wordt uitvoerig beschreven in de WSE-rapporten 'Vlaamse Arbeidsrekening. Raming van de bevolking naar socio-economische positie: nulmeting 2006' en 'Vlaamse Arbeidsrekening. Raming van de bevolking naar socio-economische positie: detailtabellen nulmeting 2006'.¹

De methodologie van de nulmeting 2006 werd ook aangehouden bij de berekening van de update van de gegevens met betrekking tot 2007, 2008 en 2009. Voorliggend rapport zal zich dan ook voornamelijk toespitsen op een aantal verfijningen en aanpassingen in deze methodologie. Bij de berekeningen met betrekking tot 2009, die identiek verliepen aan de berekeningen voor 2006, wordt verwezen naar de methodologische rapporten over de nulmeting 2006.

Bij de berekeningen worden telkens vier stappen doorlopen: (1) selectie van bronstatistieken, (2) harmonisatie, (3) bijschattingen en (4) eindcorrecties.

¹ Beide rapporten zijn te downloaden via onze website www.steunpuntwse.be, bovenaan klikken op Publicaties, Methodologische rapporten, Vlaamse Arbeidsrekening.

Stap 1. Selectie bronstatistieken

Een eerste stap bij het uitwerken van de arbeidsrekening is de selectie van de meest nauwkeurige statistieken voor het meten van (een subcategorie van) de componenten. De geselecteerde bronstatistieken leveren de basisgegevens van waaruit de raming opgesteld wordt.

Stap 2. Harmonisatie

De bronstatistieken voldoen niet steeds aan de begrippen en identiteitsrelaties zoals vooropgesteld in het concept van de Vlaamse arbeidsrekening. De harmonisatie houdt in dat we corrigeren voor verschillen in populaties, definities, classificaties, meetmomenten en kenmerken. In deze stap toetsen we de gegevens uit de bronstatistieken aan de populaties, definities e.d. zoals beschreven in het concept van de arbeidsrekening. Op basis hiervan werken we een methodologie uit voor het aanpassen of harmoniseren van de primaire gegevens.

Stap 3. Bijschattingen

De bronstatistieken geven vaak geen volledige omschrijving van de kernvariabelen of componenten uit de arbeidsrekening. In de derde stap van het integratieproces corrigeren we voor populatieverschillen door de ontbrekende gegevens bij te schatten aan de hand van secundaire statistieken of andere ramingsmethoden.

Stap 4. Eindcorrecties

Een laatste stap betreft het minimaliseren van meetfouten, die opgespoord worden door het uitvoeren van interne controles.

1. Bevolking

1.1. Concept

De bevolking bestaat uit alle personen die in België / het Vlaams Gewest wonen.

1.2. Bronstatistieken

De bronstatistiek wordt gevormd door de bevolkingsstatistieken van de Algemene Directie Statistiek van de FOD Economie. Op basis van informatie uit het Rijksregister van natuurlijke personen, levert deze bronstatistiek onder meer een verdeling van de totale bevolking volgens geslacht, leeftijd en gemeente van de woonplaats.

1.3. Harmonisatie

De statistieken zijn beschikbaar per 1 januari van elk jaar, opgesplitst volgens gemeente, geslacht en gedetailleerde leeftijdsklasse. De cijfers per 1 januari worden omgerekend naar een jaargemiddelde. Deze berekeningen verliepen analoog aan de methodologie van de nulmeting 2006. In tabel 2 geven we de cijfers weer van de harmonisatie van de Vlaamse en Belgische bevolking in 2009.

Tabel 2. Berekening van het gemiddeld aantal inwoners (Vlaams Gewest en België; 2009)

Totaal		Vlaams Gewest	België
1 januari 2009		6 208 953	10 753 347
1 januari 2010		6 252 079	10 840 205
jaargemiddelde 2009	= (1 januari 2009 + 1 januari 2010) / 2	6 230 516	10 796 776
15-64 jaar		Vlaams Gewest	België
1 januari 2009		4 092 142	7 101 423
1 januari 2010		4 108 821	7 147 508
jaargemiddelde 2009	= (1 januari 2009 + 1 januari 2010) / 2	4 100 482	7 124 466

Bron: FOD Economie – Algemene Directie Statistiek - Bevolkingsstatistieken (Bewerking Steunpunt WSE / Departement WSE)

Opmerking: vanaf 2009 worden in de aangeleverde databestanden van de FOD Economie in cellen van minder dan drie personen geen absoluut aantal meer opgenomen. Deze cellen – van 1 tot 3 personen – worden allen gehercodeerd tot 2. Dit heeft tot gevolg dat het totale bevolkingscijfer uit de Vlaamse Arbeidsrekening licht afwijkt van dit van de FOD Economie (afwijking van bijna 300 personen over het hele bestand, voornamelijk in de leeftijdsgroep van 95 jaar en ouder).

1.4. Correctie bevolkingscijfers 2008

Door de laattijdige beschikbaarheid van de bevolkingscijfers van 1 januari 2009 – nodig voor het berekenen van het jaargemiddelde 2008 – werden voor het jaar 2008 aanvankelijk enkel de bevolkingscijfers per 1 januari 2008 gebruikt. Met de update van de arbeidsrekening 2009, waarbij opnieuw een jaargemiddelde van de bevolking kon worden berekend, werden tevens de bevolkingscijfers voor 2008 gecorrigeerd naar een jaargemiddelde. Deze correctie maakte dat tevens het aantal inactieven voor 2008 licht wijzigde.

2. Beroepsbevolking

2.1. Concept

De beroepsbevolking bestaat uit personen van 15 jaar en ouder die in België / het Vlaams Gewest wonen en tijdens een referentieperiode ofwel aan het werk zijn ofwel beschikbaar zijn voor een job en actief op zoek zijn naar werk. We maken een onderscheid tussen de werkloze en de werkende beroepsbevolking.

3. Werkloze beroepsbevolking

3.1. Concept

De werkloze beroepsbevolking bestaat uit alle personen van 15 jaar en ouder die in België / het Vlaams Gewest wonen en die tijdens een referentieperiode geen werk hebben, maar wel beschikbaar zijn voor een job en actief op zoek zijn naar werk.

3.2. Bronstatistieken

De bronstatistieken zijn de drie gewestelijke arbeidsbemiddelingsinstanties: VDAB, FOREM en Actiris. Hun data over de niet-werkende werkzoekenden worden verzameld door de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (RVA). De niet-werkende werkzoekenden zijn de werkzoekenden met de hoogste graad van beschikbaarheid voor de arbeidsmarkt en bestaan uit vier categorieën: de werkzoekenden met werkloosheidsuitkeringsaanvraag (WZUA), de werkzoekenden in wachttijd (schoolverlaters), de vrij ingeschreven niet-werkende werkzoekenden en andere verplicht ingeschreven niet-werkende werkzoekenden.

3.3. Harmonisatie

We tellen de personen die op de laatste dag van de maand bij een publieke bemiddelingsdienst ingeschreven zijn als niet-werkende werkzoekenden (nwwz). De cijfers zijn opgesplitst naar gemeente, geslacht en gedetailleerde leeftijdsklasse. Deze berekeningen verliepen analoog aan de methodologie van de nulmeting 2006. In tabel 3 geven we de cijfers weer van de harmonisatie voor het Vlaams gewest en België in 2009.

Tabel 3. Berekening van het gemiddeld aantal niet-werkende werkzoekenden (15-64 jaar) per kwartaal en per jaar (Vlaams Gewest en België; 2009)

(15-64 jaar)	Berekening	Vlaams Gewest	
		Vlaams Gewest	België
31/jan/09		186 401	528 126
28/feb/09		189 216	532 546
31/mrt/09		191 553	536 238
30/apr/09		188 897	536 452
31/mei/09		185 995	523 511
30/jun/09		195 301	536 123
31/jul/09		223 524	586 483
31/aug/09		226 888	596 495
30/sep/09		214 106	580 390
31/okt/09		206 889	564 373
30/nov/09		204 431	557 459
31/dec/09		220 366	575 002
Stap 1			
gemiddelde 1ste kwartaal 2009	(31 januari 2009+28 februari 2009+31 maart 2009) / 3	189 057	532 303
gemiddelde 2de kwartaal 2009	(30 april 2009+31 mei 2009+30 juni 2009) / 3	190 064	532 029
gemiddelde 3de kwartaal 2009	(31 juli 2009+31 augustus 2009+30 september 2009) / 3	221 506	587 789
gemiddelde 4de kwartaal 2009	(31 oktober 2009+30 november 2009+31 december 2009) / 3	210 562	565 611
Stap 2			
jaargemiddelde 2009	(gemiddelde 1ste kwartaal 2009 + gemiddelde 2de kwartaal 2009 + gemiddelde 3de kwartaal 2009 + gemiddelde 4de kwartaal 2009) / 4	202 797	554 433

Bron: RVA (Bewerking Steunpunt WSE / Departement WSE)

4. Werkende beroepsbevolking

4.1. Concept

De werkende beroepsbevolking bestaat uit alle personen van 15 jaar en ouder die in België / het Vlaams Gewest wonen en die tijdens een referentieperiode betaalde arbeid verrichten. Ook diegenen die tijdelijk afwezig zijn van het werk, maar onder een formele arbeidsovereenkomst ressorteren, behoren tot de werkende beroepsbevolking (bijv. bij ziekte, zwangerschapsverlof, vakantie).

De werkende beroepsbevolking wordt opgedeeld in drie categorieën:

1) Loontrekkenden

De loontrekkenden zijn de werkende personen die in loonverband werken of door een statuut verbonden zijn. Zij werken op grond van een formeel aangegane overeenkomst onder het gezag van een werkgever en ontvangen daarvoor een loon. Personen die meerdere jobs combineren, worden bij de loontrekkenden geteld wanneer men de loontrekkende job combineert met een statuut als zelfstandige of helper dat niet in hoofdberoep wordt uitgeoefend.

2) Zelfstandigen

De zelfstandigen zijn de werkende personen die voor eigen rekening werken en zonder dat er een ondergeschikt verband is met een werkgever. Zij oefenen een bij officiële instanties geregistreerde bedrijvigheid uit met de intentie daaruit inkomsten te verwerven. Personen die meerdere jobs combineren, worden bij de zelfstandigen geteld wanneer men de zelfstandige

activiteit uitoefent in hoofdberoep. Als de zelfstandige activiteit niet in hoofdberoep wordt uitgeoefend, behoort men tot de loontrekkenden.

3) Helpers

De helpers zijn de werkende personen die een zelfstandige bijstaan in de uitoefening van diens activiteit zonder dat er een ondergeschikt verband is. Personen die meerdere jobs combineren, worden bij de helpers geteld wanneer de activiteit van helper wordt uitgeoefend in hoofdberoep. Als de activiteit van helper niet in hoofdberoep wordt uitgeoefend, behoort men tot de loontrekkenden.

De informele werknemers (zwartwerk) omvatten we voorlopig niet in de Vlaamse arbeidsrekening. Er bestaat vooralsnog geen stabiele en gevalideerde methode om deze categorie van werknemers op een coherente manier te integreren in de Vlaamse arbeidsrekening tot op niveau van de gemeenten.

4.2. Bronstatistieken

4.2.1.RSZ- en RSZPPO-statistieken naar woonplaats

De voornaamste bronstatistieken voor de raming van het aantal loontrekkenden worden gevormd door de statistieken naar woonplaats van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ) en van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid van de Plaatselijke en Provinciale Overheden (RSZPPO). Voor de raming van de werkende beroepsbevolking in de arbeidsrekening wordt gebruik gemaakt van de kenmerken leeftijd, geslacht en hoofdverblijfplaats.

4.2.2.RSVZ

Voor de telling van het aantal zelfstandigen en helpers gebruiken we de gegevens van het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekering der Zelfstandigen (RSVZ) als bronstatistiek, meer bepaald de telling van de aangesloten verzekeringsplichtigen. Iemand is verzekeringsplichtig wanneer het sociaal statuut der zelfstandigen op hem van toepassing is wegens de uitoefening van een beroepsactiviteit als zelfstandige of helper.

Een zelfstandige wordt door het RSVZ gedefinieerd als iedere natuurlijke persoon die een beroepsbezigheid uitoefent zonder hiervoor door een arbeidsovereenkomst of een statuut verbonden te zijn. Een helper wordt gedefinieerd als iedere persoon die een zelfstandige in de uitoefening van zijn beroep bijstaat of vervangt, zonder tegenover hem door een arbeidsovereenkomst te zijn verbonden. Er worden telkens drie hoedanigheden onderscheiden. Men kan zijn activiteit als zelfstandige of helper uitoefenen in hoofdberoep, in bijberoep of na pensioen.

Correctie zelfstandigen en helpers na pensioen

Bij de berekening van het aantal zelfstandigen en helpers na pensioen stelt zich een probleem. De meeste zelfstandigen en helpers na pensioen zijn ouder dan 65 jaar. Echter, we vermoeden dat sommige zelfstandigen en helpers na pensioen zich in dit statuut bevinden hoewel ze niet meer actief zijn. Ze zijn vergeten zich uit te schrijven bij de RSVZ of het is voordeliger om ingeschreven te blijven bij de RSVZ.

Om hiervoor te corrigeren doen we een beroep op de RSVZ-statistieken naar inkomen, en kiezen ervoor om alle zelfstandigen/helpers na pensioen die ouder zijn dan 65 jaar én die een

inkomen hebben dat gelijk is aan nul, te elimineren uit de telling. Hierdoor benaderen we beter het effectief aantal zelfstandigen en helpers na pensioen. Het nadeel is dat de aanduiding 'inkomen gelijk aan nul' ook kan inhouden dat de zelfstandige/helper in kwestie verlieslatend is en daardoor onterecht niet wordt meegeteld. Echter, we vermoeden dat dergelijke situaties zich nauwelijks voordoen bij zelfstandigen en helpers na pensioen die ouder zijn dan 65 jaar en dat de 'onterechte verwijderingen' tot een minimum worden herleid.

De correctie wordt uitgevoerd door op basis van RSVZ-statistieken naar inkomen het aandeel zelfstandigen/helpers na pensioen ouder dan 65 jaar én met een inkomen gelijk aan nul te berekenen, per geslacht en provincie, om vervolgens te fungeren als sleutel om de veronderstelde niet-actieve zelfstandigen/helpers na pensioen te verwijderen. Aangezien deze correctie enkel betrekking heeft op de 65-plussers verandert er niets aan het aantal werkenden op arbeidsleeftijd.

4.3. Harmonisatie

De statistieken van RSZ, RSZPPO en RSVZ werden op dezelfde manier geharmoniseerd als in de berekeningen van de nulmeting 2006. Tabellen 4 en 5 geven een overzicht van de cijfers.

In een latere stap worden deze statistieken verder gecorrigeerd op basis van het Datawarehouse Arbeidsmarkt en Sociale Bescherming bij de KSZ (DWH AM&SB bij de KSZ; zie paragraaf 4.5).

Tabel 4. Aantal werkenden (15-64 jaar) bij RSZ, RSZPPO en RSVZ (België; 2009)

		Woonplaats in België	Woonplaats onbekend
4de kwartaal 2008	Gekend bij RSZ	3 270 620	64 376
	Gekend bij RSZPPO	345 649	1 318
	Gekend bij RSVZ	856 397	7 680
	Zelfstandige in hoofdberoep	580 440	4 052
	Zelfstandige in bijberoep	189 097	3 303
	Zelfstandige na pensioen	6 791	22
	Helper in hoofdberoep	72 764	182
	Helper in bijberoep	7 058	119
	Helper na pensioen	247	2
	1ste kwartaal 2009	Gekend bij RSZ	3 267 223
Gekend bij RSZPPO		348 729	1 303
Gekend bij RSVZ		858 262	7 816
Zelfstandige in hoofdberoep		582 828	4 125
Zelfstandige in bijberoep		190 542	3 341
Zelfstandige na pensioen		6 796	24
Helper in hoofdberoep		70 745	198
Helper in bijberoep		7 115	126
Helper na pensioen		236	2
2de kwartaal 2009		Gekend bij RSZ	3 257 527
	Gekend bij RSZPPO	350 589	1 291
	Gekend bij RSVZ	860 126	7 951
	Zelfstandige in hoofdberoep	585 216	4 198
	Zelfstandige in bijberoep	191 987	3 379
	Zelfstandige na pensioen	6 801	26
	Helper in hoofdberoep	68 727	213
	Helper in bijberoep	7 172	134
	Helper na pensioen	225	2

3de kwartaal 2009	Gekend bij RSZ	3 261 336	72 290
	Gekend bij RSZPPO	348 936	1 339
	Gekend bij RSVZ	861 991	8 087
	Zelfstandige in hoofdberoep	587 604	4 270
	Zelfstandige in bijberoep	193 431	3 417
	Zelfstandige na pensioen	6 805	28
	Helper in hoofdberoep	66 708	229
	Helper in bijberoep	7 229	141
	Helper na pensioen	213	2
4de kwartaal 2009	Gekend bij RSZ	3 249 768	63 795
	Gekend bij RSZPPO	352 898	1 408
	Gekend bij RSVZ	863 855	8 222
	Zelfstandige in hoofdberoep	589 992	4 343
	Zelfstandige in bijberoep	194 876	3 455
	Zelfstandige na pensioen	6 810	30
	Helper in hoofdberoep	64 689	244
	Helper in bijberoep	7 286	148
	Helper na pensioen	202	2

Bron: RSZ, RSZPPO, RSVZ (Bewerking Steunpunt WSE / Departement WSE)

Tabel 5. Berekening van het aantal zelfstandigen en helpers (15-64 jaar) naar hoedanigheid per kwartaal (Vlaams Gewest en België; 2009)

(15-64 jaar)	Berekening	Eindresultaat	
		Vlaams Gewest	België
Zelfstandigen in hoofdberoep			
31/dec/08		355 401	580 440
31/dec/09		362 674	589 992
30/jun/09	(31 december 2008 + 31 december 2009) / 2	359 038	585 216
31/mrt/09	(31 december 2008 + 30 juni 2009) / 2	357 219	582 828
31/sept/09	(30 juni 2009 + 31 december 2009) / 2	360 856	587 604
Zelfstandigen in bijberoep			
31/dec/08		118 901	189 097
31/dec/09		123 347	194 876
30/jun/09	(31 december 2008 + 31 december 2009) / 2	121 124	191 987
31/mrt/09	(31 december 2008 + 30 juni 2009) / 2	120 013	190 542
31/sept/09	(30 juni 2009 + 31 december 2009) / 2	122 236	193 431
Zelfstandigen na pensioen			
31/dec/08		4 826	6 791
31/dec/09		4 870	6 810
30/jun/09	(31 december 2008 + 31 december 2009) / 2	4 848	6 801
31/mrt/09	(31 december 2008 + 30 juni 2009) / 2	4 837	6 796
31/sept/09	(30 juni 2009 + 31 december 2009) / 2	4 859	6 805

Helpers in hoofdberoep			
31/dec/08		52 471	72 764
31/dec/09		46 009	64 689
30/jun/09	(31 december 2008 + 31 december 2009) / 2	49 240	68 727
31/mrt/09	(31 december 2008 + 30 juni 2009) / 2	50 856	70 745
31/sept/09	(30 juni 2009 + 31 december 2009) / 2	47 625	66 708
Helpers in bijberoep			
31/dec/08		4 584	7 058
31/dec/09		4 683	7 286
30/jun/09	(31 december 2008 + 31 december 2009) / 2	4 634	7 172
31/mrt/09	(31 december 2008 + 30 juni 2009) / 2	4 609	7 115
31/sept/09	(30 juni 2009 + 31 december 2009) / 2	4 658	7 229
Helpers na pensioen			
31/dec/08		194	247
31/dec/09		166	202
30/jun/09	(31 december 2008 + 31 december 2009) / 2	180	225
31/mrt/09	(31 december 2008 + 30 juni 2009) / 2	187	236
31/sept/09	(30 juni 2009 + 31 december 2009) / 2	173	213

Bron: RSVZ (Bewerking Steunpunt WSE / Departement WSE)

4.4. Bijschattingen

De bronstatistieken geven vaak geen volledige omschrijving van de componenten uit de arbeidsrekening. In de derde stap van het integratieproces corrigeren we voor populatieverschillen door de ontbrekende gegevens bij te schatten aan de hand van secundaire statistieken of andere ramingsmethoden.

4.4.1. PWA-werknemers

Elke gemeente moet (eventueel samen met andere gemeenten) een plaatselijk werkgelegenheidsagentschap (PWA) oprichten. Dit agentschap is, in samenwerking met de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (RVA), bevoegd voor de organisatie en de controle van activiteiten die men niet aantreft in de reguliere arbeidscircuits. Verder zijn de plaatselijke werkgelegenheidsagentschappen ook bevoegd om buurtwerken of -diensten te leveren.

De PWA-werknemers zijn dus eigenlijk werkenden, maar zijn omwille van de manier waarop hun werk wordt gefinancierd en georganiseerd niet gekend via de bronstatistieken. Zij moeten daarom op een andere manier bijgeschat worden. Dit gebeurt via statistieken van de RVA. Hierin worden alle personen geteld die op de laatste dag van de maand bij de RVA gekend zijn als PWA-werknemer. De cijfers zijn opgesplitst naar gemeente, geslacht en gedetailleerde leeftijdsklasse. De gegevens op de laatste dag van de maand worden omgerekend naar kwartaal- en jaargemiddelden. Deze berekeningen verliepen analoog aan de berekeningen van het aantal niet-werkende werkzoekenden (zie paragraaf 3.3). In tabel 6 geven we de cijfers weer voor het Vlaams Gewest en België in 2009.

Tabel 6. Berekening van het gemiddeld aantal PWA-werknemers per kwartaal en per jaar (Vlaams Gewest en België; 2009)

(15-64 jaar)	Berekening	Vlaams Gewest		België	
31/jan/09		1 196	1 517		
28/feb/09		1 056	1 361		
31/mrt/09		1 246	1 568		
30/apr/09		1 079	1 398		
31/mei/09		1 222	1 543		
30/jun/09		1 076	1 389		
31/jul/09		1 162	1 472		
31/aug/09		1 268	1 600		
30/sep/09		1 037	1 338		
31/okt/09		1 210	1 518		
30/nov/09		1 107	1 418		
31/dec/09		1 163	1 462		
Stap 1					
gemiddelde 1ste kwartaal 2009	(31 januari 2009+28 februari 2009+31 maart 2009) / 3	1 166	1 482		
gemiddelde 2de kwartaal 2009	(30 april 2009+31 mei 2009+30 juni 2009) / 3	1 126	1 443		
gemiddelde 3de kwartaal 2009	(31 juli 2009+31 augustus 2009+30 september 2009) / 3	1 156	1 470		
gemiddelde 4de kwartaal 2009	(31 oktober 2009+30 november 2009+31 december 2009) / 3	1 160	1 466		
Stap 2					
jaargemiddelde 2009	(gemiddelde 1ste kwartaal 2009 + gemiddelde 2de kwartaal 2009 + gemiddelde 3de kwartaal 2009 + gemiddelde 4de kwartaal 2009) / 4	1 152	1 465		

Bron: RVA (Bewerking Steunpunt WSE / Departement WSE)

4.4.2. Studenten bij RSZ en bij RSZPPO

Studenten die tewerkgesteld zijn met een schriftelijke overeenkomst voor studenten en die enkel onderworpen zijn aan een solidariteitsbijdrage, zijn niet gekend via de bronstatistieken van RSZ en RSZPPO. Zij moeten als bijschatting opgenomen worden. De berekening van het aantal studenten gekend bij RSZ en RSZPPO verliep analoog aan de methodologie van de nulmeting 2006. In tabel 7 geven we de cijfers weer voor het Vlaams gewest en België in 2009.

Tabel 7. Berekening van het gemiddeld aantal studenten bij RSZ en RSZPPO (15-64 jaar) per kwartaal en per jaar (Vlaams Gewest en België; 2009)

	Vlaams Gewest		België	
	RSZ	RSZPPO	RSZ	RSZPPO
Totaal aantal studenten, inclusief studenten die ook met een ander contract gekend zijn				
gedurende het 1ste kwartaal 2009	50 532	876	77 329	1 746
gedurende het 2de kwartaal 2009	75 400	1 859	113 813	3 328
gedurende het 3de kwartaal 2009	196 658	15 205	308 604	27 036
gedurende het 4de kwartaal 2009	66 644	1 346	103 579	2 486
Totaal aantal studenten die enkel een studentencontract hebben				
gedurende het 1ste kwartaal 2009	49 148	854	75 340	1 687
gedurende het 2de kwartaal 2009	72 293	1 809	109 508	3 240
gedurende het 3de kwartaal 2009	185 208	14 624	292 141	25 843
gedurende het 4de kwartaal 2009	63 974	1 306	99 711	2 402

Stap 1: raming gemiddeld aantal studenten per kwartaal					
gemiddelde 1ste kwartaal 2009	Gedurende 1ste kwartaal * (23/273)	4 141	72	6 347	142
gemiddelde 2de kwartaal 2009	Gedurende 2de kwartaal * (23/273)	6 091	152	9 226	273
gemiddelde 3de kwartaal 2009	Gedurende 3de kwartaal * (23/92)	46 302	3 656	73 035	6 461
gemiddelde 4de kwartaal 2009	Gedurende 4de kwartaal * (23/273)	5 390	110	8 401	202
Stap 2: raming jaargemiddelde aantal studenten					
jaargemiddelde 2009	(gemiddelde 1ste kwartaal 2009 + gemiddelde 2de kwartaal 2009 + gemiddelde 3de kwartaal 2009 + gemiddelde 4de kwartaal 2009) / 4	15 481	998	24 252	1 770

Bron: RSZ, RSZPPO (Bewerking Steunpunt WSE / Departement WSE)

4.4.3. Uitgaande grensarbeid

Personen met een woonplaats in België en een werkplaats in het buitenland vormen de uitgaande grensarbeid en behoren als dusdanig ook tot de werkende beroepsbevolking. Toch zijn deze personen niet gekend in de bronstatistieken. Immers, de bronstatistieken baseren zich op de aangiften van de werkgevers met activiteit in België. Indien de werkgever zich in het buitenland bevindt, valt hij niet onder het Belgische socialezekerheidssysteem en is hij niet gekend in de bronstatistieken. Bijgevolg moet de uitgaande grensarbeid als bijschatting worden opgenomen. We nemen enkel de uitgaande grensarbeid naar de buurlanden op.

Volgens het zogenaamde 'werklandprincipe' betaalt een werknemer sociale bijdragen in het land waar hij werkt. Wie dus in een ander EER-land of Zwitserland werkt en in België woont, betaalt zijn sociale bijdragen in die lidstaat. Om in België ook medische verzorging te genieten, moet de werknemer bij zijn buitenlandse ziekenfonds een formulier E106 aanvragen. Is het werkland Luxemburg, dan moet er een ander formulier aangevraagd worden, namelijk het formulier BL1. De formulieren E106 of BL1 die het buitenlandse ziekenfonds afgeleverd heeft, moeten aan het Belgische ziekenfonds overgemaakt worden. De personen die dergelijk formulier overmaken aan een Belgisch ziekenfonds, zijn gekend in de statistieken van het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering (RIZIV).

In de nulmeting van 2006 werd voor de grensarbeid naar Duitsland, Frankrijk en Luxemburg gebruik gemaakt van alternatieve bronnen. Dit omdat de RIZIV-statistieken niet steeds een volledig of voldoende gedetailleerd beeld geven van de uitgaande grensarbeid.

Echter, de praktijk leerde dat het verschil tussen de totale uitgaande grensarbeid berekend uitsluitend op basis van het RIZIV enerzijds en berekend op basis van de alternatieve bronnen in combinatie met het RIZIV anderzijds relatief beperkt is. Bovendien is de toelevering van statistieken van de alternatieve bronnen waarvan sprake niet steeds verzekerd. De statistieken van het RIZIV worden met vaste regelmaat toegeleverd en passen binnen de idee van een administratieve telling van de werkende beroepsbevolking. Bijgevolg hebben we ervoor gekozen om vanaf 2007 uitsluitend met RIZIV-statistieken te werken, die verder verdeeld worden naar gedetailleerde leeftijdsklassen en naar gemeenten op basis van de Sociaal-Economische enquête of – voor Luxemburg – op basis van de gegevens van IWEPS.

Een tweede aanpassing met betrekking tot de berekening van de uitgaande grensarbeid betreft het meetmoment. Indien we de methodologie van de nulmeting zouden volgen, dienen we te beschikken over data per 30 juni 2010 om een jaargemiddelde voor 2009 te berekenen. Echter, de RIZIV-statistieken per 30 juni 2010 komen ten vroegste in oktober van dat jaar beschikbaar. Hierdoor zou de update van de raming van de werkende beroepsbevolking aanzienlijk worden vertraagd waardoor er werd voor geopteerd om vanaf 2007 te werken met de

RIZIV-statistieken op 30 juni en deze cijfers te beschouwen als het jaargemiddelde. Uit een oefening op de cijfers van de nulmeting voor 2006 bleek immers dat het verschil tussen een telling op 30 juni en een jaargemiddelde uiterst beperkt is.

Tabel 8 geeft een overzicht van de cijfers voor het Vlaams Gewest en België anno 2009. We onderscheiden vier groepen volgens het buurland waar men zijn job uitoefent.

Tabel 8. Uitgaande grensarbeid (15-64 jaar) (Vlaams Gewest en België; jaargemiddelde 2009)

	Vlaams Gewest	België
Naar Duitsland	408	5 166
Naar Luxemburg	987	35 248
Naar Frankrijk	877	5 867
Naar Nederland	32 986	34 569
Totaal	35 258	80 850

Bron: RIZIV (Bewerking Steunpunt WSE / Departement WSE)

4.5. Eindcorrecties

Een laatste stap bij het berekenen van de werkende beroepsbevolking betreft het minimaliseren van meetfouten, die opgespoord worden door het uitvoeren van interne controles. Op basis van de bronstatistieken – RSZ, RSZPPO en RSVZ – kunnen dubbeltellingen niet worden uitgesloten. Een persoon kan gekend zijn bij RSZ en/of bij RSZPPO en/of bij RSVZ. Willen we komen tot een telling van het aantal werkenden waarbij elke persoon slechts een enkele maal geteld wordt, dan moet voor dergelijke dubbeltellingen gecontroleerd worden.

Deze correctie gebeurt op basis van het Datawarehouse Arbeidsmarkt en Sociale Bescherming (DWH AM&SB) bij de KSZ. In het DWH AM&SB worden statistieken van verschillende socialezekerheidsinstellingen onderling gekoppeld, waaronder ook de drie bronstatistieken. Hierdoor is het mogelijk om op basis van het DWH AM&SB voor elke persoon na te gaan of hij via meerdere bronstatistieken als werkende staat geregistreerd. Op die manier zijn dubbeltellingen op te sporen. Voor de zelfstandigen en helpers in bijberoep houden we hierbij ook rekening met een eventueel statuut bij de RVA. We willen enkel de zelfstandigen en helpers in bijberoep tellen als werkenden wanneer zij niet gekend zijn bij de RVA.

Het DWH AM&SB is onderhevig aan een zekere decalage in de tijd. Op het moment van de berekening van de werkende beroepsbevolking voor 2009 hadden de meest recente gegevens uit het DWH AM&SB betrekking op 2008. De correcties op basis van het Datawarehouse verliepen analoog aan de methodologie van de nulmeting 2006. In tabel 9 geven we de zogenaamde sleutels weer die werden berekend op basis van het Datawarehouse. In tabel 10a en tabel 10b worden deze sleutels toegepast op de cijfers voor het Vlaams Gewest en België in 2009. Voor de exacte methodologische beschrijving verwijzen we naar het methodologische rapport omtrent de nulmeting 2006.

Tabel 9. Berekening van de eindcorrecties (15-64 jaar) op basis van het DWH AM&SB bij de KSZ (Vlaams Gewest en België; 2de kwartaal 2008)

			DWH 30 juni 2008	
SLEUTEL 1			Vlaams Gewest	België
Gekend zowel bij RSZ als RSZPPO (a)			10 626	19 721
Gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ	562	1 109
Gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Niet gekend bij RSVZ	10 064	18 612
Gekend bij RSZ, ongeacht of de persoon elders gekend is (b)			2 082 373	3 296 180
Gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ	562	1 109
Gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Niet gekend bij RSVZ	10 064	18 612
Gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ	104 782	161 375
Gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Niet gekend bij RSVZ	1 966 965	3 115 084
Gekend bij RSZPPO, ongeacht of de persoon elders gekend is (c)			185 228	344 586
Gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ	562	1 109
Gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Niet gekend bij RSVZ	10 064	18 612
Niet gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ	6 847	13 395
Niet gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Niet gekend bij RSVZ	167 755	311 470
		Berekening sleutel 1	= [a / (b+c)]	0,0047
				0,0054

Vervolg tabel 9

				DWH	
				30 juni 2008	
SLEUTEL 2			Vlaams Gewest	België	
Enkel gekend als helper na pensioen (eventueel met statuut bij RVA) (d)			244	310	
Niet gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper na pensioen	244	310	
Gekend als helper na pensioen, ongeacht of de persoon elders gekend is (e)			249	315	
Gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper na pensioen	0	0	
Gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper na pensioen	5	5	
Niet gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper na pensioen	0	0	
Niet gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper na pensioen	244	310	
Berekening sleutel 2			=(d/e)	0,9799	0,9841
<hr/>					
SLEUTEL 3					
Enkel gekend als helper in bijberoep (f)			313	489	
Niet gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper in bijberoep		Niet gekend bij RVA	313
					489
Gekend als helper in bijberoep, ongeacht of de persoon elders gekend is (g)			4 139	6 353	
Gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper in bijberoep		Gekend bij RVA	0
					0
Gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper in bijberoep		Niet gekend bij RVA	9
					19
Gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper in bijberoep		Gekend bij RVA	262
					396
Gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper in bijberoep		Niet gekend bij RVA	3 198
					4 803
Niet gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper in bijberoep		Gekend bij RVA	10
					24
Niet gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper in bijberoep		Niet gekend bij RVA	235
					407
Niet gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper in bijberoep		Gekend bij RVA	112
					215
Niet gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper in bijberoep		Niet gekend bij RVA	313
					489
Berekening sleutel 3			=(f/g)	0,0756	0,0770

Vervolg tabel 9

			DWH	
			30 juni 2008	
SLEUTEL 4			Vlaams Gewest	België
Gekend bij RSZ en/of PPO én als helper in hoofdberoep (h)			931	1 329
Gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper in hoofdberoep	2	6
Gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper in hoofdberoep	895	1 239
Niet gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper in hoofdberoep	34	84
Berekening sleutel 4			=$\frac{h}{(b+c)}$	0,0004
SLEUTEL 5			Vlaams Gewest	België
Enkel gekend als zelfstandige na pensioen (eventueel met statuut bij RVA) (i)			6 503	9 508
Niet gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige na pensioen	6 503	9 508
Gekend als zelfstandige na pensioen, ongeacht of de persoon elders gekend is (j)			6 675	9 798
Gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige na pensioen	0	1
Gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige na pensioen	157	258
Niet gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige na pensioen	15	31
Niet gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige na pensioen	6 503	9 508
Berekening sleutel 5			=$\frac{i}{j}$	0,9742

Vervolg tabel 9

				DWH 30 juni 2008	
SLEUTEL 6				Vlaams Gewest	België
Enkel gekend als zelfstandige in bijberoep (k)				10 215	17 027
Niet gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige in bijberoep	Niet gekend bij RVA	10 215	17 027
Gekend als zelfstandige in bijberoep, ongeacht of de persoon elders gekend is (l)				112 063	178 359
Gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige in bijberoep	Gekend bij RVA	11	19
Gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige in bijberoep	Niet gekend bij RVA	486	976
Gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige in bijberoep	Gekend bij RVA	4 287	6 626
Gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige in bijberoep	Niet gekend bij RVA	85 943	132 202
Niet gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige in bijberoep	Gekend bij RVA	222	344
Niet gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige in bijberoep	Niet gekend bij RVA	5 939	11 612
Niet gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige in bijberoep	Gekend bij RVA	4 960	9 553
Niet gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige in bijberoep	Niet gekend bij RVA	10 215	17 027
Berekening sleutel 6				=(k/l)	0,0912
0,0912					0,0955
<hr/>					
SLEUTEL 7					
Gekend bij RSZ en/of PPO én als zelfstandige in hoofdberoep (m)				10 535	16 827
Gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige in hoofdberoep		54	88
Gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige in hoofdberoep		10 089	15 846
Niet gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige in hoofdberoep		392	893
Berekening sleutel 7				=[m/(b+c)]	0,0046
0,0046					0,0046
<hr/>					
Bron: DWH AM&SB (Bewerking Steunpunt WSE / Departement WSE)					

Tabel 10a. Berekening van de eindcorrecties voor de data uit de bronstatistieken (15-64 jaar) (Vlaams Gewest; 2009)

	Berekening	31/12/2008	31/03/2009	30/06/2009	30/09/2009	31/12/2009
Gekend bij RSZ (n)		2 066 684	2 063 489	2 056 210	2 064 210	2 051 650
Gekend bij RSZPPO (o)		185 713	187 117	188 337	187 514	189 695
Sleutel 1		0,0047	0,0047	0,0047	0,0047	0,0047
Raming dubbeltellingen tussen RSZ en RSZPPO (p)	(n+o)*sleutel 1	10 586	10 578	10 549	10 583	10 534
Gecorrigeerd aantal werkenden gekend bij RSZ en RSZPPO, inclusief personen die dit loontrekkend statuut combineren met een statuut als helper of zelfstandige in hoofdberoep, bijberoep of na pensioen (q)	(n+o)-p	2 241 811	2 240 028	2 233 998	2 241 141	2 230 811
<hr/>						
Gekend als helper na pensioen (r)		194	187	180	173	166
Sleutel 2		0,9799	0,9799	0,9799	0,9799	0,9799
Groep 1: Raming helpers na pensioen die enkel dit statuut hebben (s)	r*sleutel 2	190	183	176	170	163
Groep 2: Raming helpers na pensioen die daarnaast gekend zijn in een loontrekkend statuut (t)	r-s	4	4	4	3	3
<hr/>						
Gekend als helper in bijberoep (u)		4 584	4 609	4 634	4 658	4 683
Sleutel 3		0,0756	0,0756	0,0756	0,0756	0,0756
Groep 3: Raming helpers in bijberoep die enkel dit statuut hebben (v)	u*sleutel 3	347	348	350	352	354
Groep 4: Raming helpers in bijberoep die daarnaast gekend zijn in een loontrekkend statuut (w)	u-v	4 237	4 260	4 283	4 306	4 329
<hr/>						
Sleutel 4		0,0004	0,0004	0,0004	0,0004	0,0004
Groep 5: Raming helpers in hoofdberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut (x)	(n+o)*sleutel 4	901	900	898	901	897
Gekend als helper in hoofdberoep (y)		52 471	50 856	49 240	47 625	46 009
Groep 6: Raming helpers in hoofdberoep die enkel in dit statuut gekend zijn (z)	y-x	51 570	49 955	48 342	46 724	45 112

Vervolg tabel 10a (Vlaams Gewest)

	Berekening	31/12/2008	31/03/2009	30/06/2009	30/09/2009	31/12/2009
Gekend als zelfstandige na pensioen (aa)		4 826	4 837	4 848	4 859	4 870
Sleutel 5		0,9742	0,9742	0,9742	0,9742	0,9742
Groep 7: Raming zelfstandigen na pensioen die enkel dit statuut hebben (ab)	aa*sleutel 5	4 701	4 712	4 723	4 734	4 744
Groep 8: Raming zelfstandigen na pensioen die daarnaast gekend zijn in een loontrekkend statuut (ac)	aa-ab	125	125	125	125	126
<hr/>						
Gekend als zelfstandige in bijberoep (ad)		118 901	120 013	121 124	122 236	123 347
Sleutel 6		0,0912	0,0912	0,0912	0,0912	0,0912
Groep 9: Raming zelfstandigen in bijberoep die enkel dit statuut hebben (ae)	ad*sleutel 6	10 844	10 945	11 047	11 148	11 249
Groep 10: Raming zelfstandigen in bijberoep die daarnaast gekend zijn in een loontrekkend statuut (af)	ad-ae	108 057	109 067	110 077	111 088	112 098
<hr/>						
Sleutel 7		0,0046	0,0046	0,0046	0,0046	0,0046
Groep 11: Raming zelfstandigen in hoofdberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut (ag)	(n+o)*sleutel 7	10 361	10 353	10 325	10 358	10 310
Gekend als zelfstandige in hoofdberoep (ah)		355 401	357 219	359 038	360 856	362 674
Groep 12: Raming zelfstandigen in hoofdberoep die enkel in dit statuut gekend zijn (ai)	ah-ag	345 040	346 866	348 713	350 498	352 364
<hr/>						
Groep 13: Raming werkenden gekend bij RSZ en PPO, exclusief personen die dit loontrekkend statuut combineren met een statuut als helper of zelfstandige in hoofdberoep, in bijberoep of na pensioen	q-t-w-x-ac-af-ag	2 118 126	2 115 319	2 108 285	2 114 360	2 103 048

Bron: RSZ, RSVZ, RSZPPO, DWH AM&SB (Bewerking Steunpunt WSE / Departement WSE)

Tabel 10b. Berekening van de eindcorrecties voor de data uit de bronstatistieken (15-64 jaar) (België; 2009)

	Berekening	31/12/2008	31/03/2009	30/06/2009	30/09/2009	31/12/2009
Gekend bij RSZ (n)		3 270 620	3 267 223	3 257 527	3 261 336	3 249 768
Gekend bij RSZPPO (o)		345 649	348 729	350 589	348 936	352 898
Sleutel 1		0,0054	0,0054	0,0054	0,0054	0,0054
Raming dubbeltellingen tussen RSZ en RSZPPO (p)	(n+o)*sleutel 1	19 528	19 526	19 484	19 495	19 454
Gecorrigeerd aantal werkenden gekend bij RSZ en RSZPPO, inclusief personen die dit loontrekkend statuut combineren met een statuut als helper of zelfstandige in hoofdberoep, bijberoep of na pensioen (q)	(n+o)-p	3 596 741	3 596 426	3 588 632	3 590 777	3 583 212
<hr/>						
Gekend als helper na pensioen (r)		247	236	225	213	202
Sleutel 2		0,9841	0,9841	0,9841	0,9841	0,9841
Groep 1: Raming helpers na pensioen die enkel dit statuut hebben (s)	r*sleutel 2	243	232	221	210	199
Groep 2: Raming helpers na pensioen die daarnaast gekend zijn in een loontrekkend statuut (t)	r-s	4	4	4	3	3
<hr/>						
Gekend als helper in bijberoep (u)		7 058	7 115	7 172	7 229	7 286
Sleutel 3		0,0770	0,0770	0,0770	0,0770	0,0770
Groep 3: Raming helpers in bijberoep die enkel dit statuut hebben (v)	u*sleutel 3	543	548	552	557	561
Groep 4: Raming helpers in bijberoep die daarnaast gekend zijn in een loontrekkend statuut (w)	u-v	6 515	6 567	6 620	6 672	6 725
<hr/>						
Sleutel 4		0,0004	0,0004	0,0004	0,0004	0,0004
Groep 5: Raming helpers in hoofdberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut (x)	(n+o)*sleutel 4	1 447	1 446	1 443	1 444	1 441
Gekend als helper in hoofdberoep (y)		72 764	70 745	68 727	66 708	64 689
Groep 6: Raming helpers in hoofdberoep die enkel in dit statuut gekend zijn (z)	y-x	71 317	69 299	67 283	65 264	63 248

Vervolg tabel 10b (België)

	Berekening	31/12/2008	31/03/2009	30/06/2009	30/09/2009	31/12/2009
Gekend als zelfstandige na pensioen (aa)		6 791	6 796	6 801	6 805	6 810
Sleutel 5		0,9704	0,9704	0,9704	0,9704	0,9704
Groep 7: Raming zelfstandigen na pensioen die enkel dit statuut hebben (ab)	aa*sleutel 5	6 590	6 595	6 599	6 604	6 608
Groep 8: Raming zelfstandigen na pensioen die daarnaast gekend zijn in een loontrekkend statuut (ac)	aa-ab	201	201	201	201	202
Gekend als zelfstandige in bijberoep (ad)		189 097	190 542	191 987	193 431	194 876
Sleutel 6		0,0955	0,0955	0,0955	0,0955	0,0955
Groep 9: Raming zelfstandigen in bijberoep die enkel dit statuut hebben (ae)	ad*sleutel 6	18 059	18 197	18 335	18 473	18 611
Groep 10: Raming zelfstandigen in bijberoep die daarnaast gekend zijn in een loontrekkend statuut (af)	ad-ae	171 038	172 345	173 652	174 959	176 265
Sleutel 7		0,0046	0,0046	0,0046	0,0046	0,0046
Groep 11: Raming zelfstandigen in hoofdberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut (ag)	(n+o)*sleutel 7	16 635	16 633	16 597	16607	16 572
Gekend als zelfstandige in hoofdberoep (ah)		580 440	582 828	585 216	587 604	589 992
Groep 12: Raming zelfstandigen in hoofdberoep die enkel in dit statuut gekend zijn (ai)	ah-ag	563 805	566 195	568 619	570 997	573 420
Groep 13: Raming werkenden gekend bij RSZ en PPO, exclusief personen die dit loontrekkend statuut combineren met een statuut als helper of zelfstandige in hoofdberoep, in bijberoep of na pensioen	q-t-w-x-ac-af-ag	3 400 902	3 399 229	3 390 115	3 390 889	3 382 003

Bron: RSZ, RSVZ, RSZPPO, DWH AM&SB (Bewerking Steunpunt WSE / Departement WSE)

Na de eindcorrecties op basis van het DWH AM&SB krijgen we een raming van het aantal werkenden op de laatste dag van ieder kwartaal voor volgende groepen:

Groep 1: het aantal helpers na pensioen die enkel dit statuut hebben

Groep 2: het aantal helpers na pensioen die dit combineren met een loontrekkend statuut

Groep 3: het aantal helpers in bijberoep die enkel dit statuut hebben

Groep 4: het aantal helpers in bijberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut

Groep 5: het aantal helpers in hoofdberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut

Groep 6: het aantal helpers in hoofdberoep die enkel dit statuut hebben

Groep 7: het aantal zelfstandigen na pensioen die enkel dit statuut hebben

Groep 8: het aantal zelfstandigen na pensioen die dit combineren met een loontrekkend statuut

Groep 9: het aantal zelfstandigen in bijberoep die enkel dit statuut hebben

Groep 10: het aantal zelfstandigen in bijberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut

Groep 11: het aantal zelfstandigen in hoofdberoep die enkel dit statuut hebben

Groep 12: het aantal zelfstandigen in hoofdberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut

Groep 13: het aantal werkenden gekend bij RSZ en RSZPPO, exclusief personen die dit loontrekkend statuut combineren met een statuut als helper of zelfstandige in hoofdberoep, in bijberoep of na pensioen

De dertien groepen werkenden die we verkrijgen op basis van de bronstatistieken na de eindcorrecties, worden volgens de definities in paragraaf 4.1 als volgt onderverdeeld in drie statuten:

1) Loontrekkenden

- Groep 13: het aantal werkenden gekend bij RSZ en RSZPPO, exclusief personen die dit loontrekkend statuut combineren met een statuut als helper of zelfstandige in hoofdberoep, in bijberoep of na pensioen
- Groep 2: het aantal helpers na pensioen die dit combineren met een loontrekkend statuut
- Groep 4: het aantal helpers in bijberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut
- Groep 8: het aantal zelfstandigen na pensioen die dit combineren met een loontrekkend statuut
- Groep 10: het aantal zelfstandigen in bijberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut

De loontrekkenden worden verder aangevuld met de studenten bij RSZ en RSZPPO, de grensarbeid en de PWA-werknemers (zie tabel 12).

2) Zelfstandigen

- Groep 12: het aantal zelfstandigen in hoofdberoep die enkel dit statuut hebben

- Groep 11: het aantal zelfstandigen in hoofdberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut
- Groep 7: het aantal zelfstandigen na pensioen die enkel dit statuut hebben
- Groep 9: het aantal zelfstandigen in bijberoep die enkel dit statuut hebben

3) Helpers

- Groep 6: het aantal helpers in hoofdberoep die enkel dit statuut hebben
- Groep 5: het aantal helpers in hoofdberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut
- Groep 1: het aantal helpers na pensioen die enkel dit statuut hebben
- Groep 3: het aantal helpers in bijberoep die enkel dit statuut hebben

De aantallen worden verder omgerekend naar kwartaal- en jaargemiddelden zoals in de methodologie van de nulmeting 2006. Tabellen 11a en 11b geven de cijfers weer voor het Vlaams Gewest en België anno 2009.

Tabel 11a. Berekening van de kwartaalgemiddelden en het jaargemiddelde na de eindcorrecties op de bronstatistieken (15-64 jaar) (Vlaams Gewest; 2009)

	Gemiddelde 1ste kwart. 2009	Gemiddelde 2de kwart. 2009	Gemiddelde 3de kwart. 2009	Gemiddelde 4de kwart. 2009	Gemiddelde 4 kwartaal- gemiddelden
Aantal werkenden bij RSZ en RSZPPO, exclusief personen die dit loontrekkend statuut combineren met een statuut als helper of zelfstandige in hoofdberoep, in bijberoep of na pensioen *	2 116 693	2 111 717	2 111 199	2 108 528	2 112 035
Zelfstandigen in hoofdberoep die enkel dit statuut hebben	345 906	347 736	349 553	351 382	348 644
Zelfstandigen in hoofdberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut	10 404	10 392	10 393	10 383	10 393
Zelfstandigen in bijberoep die enkel dit statuut hebben	11 010	11 100	11 190	11 279	11 145
Zelfstandigen in bijberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut	108 446	109 468	110 490	111 512	109 979
Zelfstandigen na pensioen die enkel dit statuut hebben	4 691	4 693	4 696	4 699	4 695
Zelfstandigen na pensioen die dit combineren met een loontrekkend statuut	141	149	157	166	153
Helpers in hoofdberoep die enkel dit statuut hebben	50 735	49 118	47 500	45 883	48 309
Helpers in hoofdberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut	928	930	932	934	931
Helpers in bijberoep die enkel dit statuut hebben	319	307	296	285	302
Helpers in bijberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut	4 277	4 314	4 350	4 386	4 332
Helpers na pensioen die enkel dit statuut hebben					
Helpers na pensioen die dit combineren met een loontrekkend statuut	174	159	145	131	152
	17	24	32	39	28

Gemiddelde 1ste kwartaal = (31 december 2008 + 31 maart 2009) /2

Gemiddelde 2de kwartaal = (31 maart 2009 + 30 juni 2009) /2

Gemiddelde 3de kwartaal = (30 juni 2009 + 30 september 2009) /2

Gemiddelde 4de kwartaal = (30 september 2009 + 31 december 2009) /2

Jaargemiddelde = (gemiddelde 1ste kwartaal 2009 + gemiddelde 2de kwartaal 2009 + gemiddelde 3de kwartaal 2009 + gemiddelde 4de kwartaal 2009) /4

* Het eindresultaat van het aantal werkenden bij RSZ en RSZPPO wijkt licht af van dit jaargemiddelde, aangezien later nog een correctie volgt van de negatieve aantallen bij de niet-actieven

Bron: RSZ, RSVZ, RSZPPO, DWH AM&SB (Bewerking Steunpunt WSE / Departement WSE)

Tabel 11b. Berekening van de kwartaalgemiddelden en het jaargemiddelde na de eindcorrecties op de bronstatistieken (15-64 jaar) (België; 2009)

	Gemiddelde 1ste kwart. 2009	Gemiddelde 2de kwart. 2009	Gemiddelde 3de kwart. 2009	Gemiddelde 4de kwart. 2009	Gemiddelde 4 kwartaal- gemiddelden
Aantal werkenden bij RSZ en RSZPPO, exclusief personen die dit loontrekkend statuut combineren met een statuut als helper of zelfstandige in hoofdberoep, in bijberoep of na pensioen *	3 400 081	3 394 566	3 390 320	3 386 162	3 392 782
Zelfstandigen in hoofdberoep die enkel dit statuut hebben	564 909	567 305	569 704	572 110	568 507
Zelfstandigen in hoofdberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut	16 725	16 717	16 706	16 688	16 709
Zelfstandigen in bijberoep die enkel dit statuut hebben	18 304	18 413	18 523	18 633	18 468
Zelfstandigen in bijberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut	171 516	172 851	174 186	175 521	173 518
Zelfstandigen na pensioen die enkel dit statuut hebben	6 565	6 554	6 543	6 532	6 549
Zelfstandigen na pensioen die dit combineren met een loontrekkend statuut	228	244	260	276	252
Helpers in hoofdberoep die enkel dit statuut hebben	70 430	68 407	66 385	64 364	67 396
Helpers in hoofdberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut	1 325	1 328	1 332	1 335	1 330
Helpers in bijberoep die enkel dit statuut hebben	493	472	451	430	461
Helpers in bijberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut	6 593	6 671	6 750	6 828	6 711
Helpers na pensioen die enkel dit statuut hebben	218	198	177	156	187
Helpers na pensioen die dit combineren met een loontrekkend statuut	23	33	42	52	37

Gemiddelde 1ste kwartaal = (31 december 2008 + 31 maart 2009) /2

Gemiddelde 2de kwartaal = (31 maart 2009 + 30 juni 2009) /2

Gemiddelde 3de kwartaal = (30 juni 2009 + 30 september 2009) /2

Gemiddelde 4de kwartaal = (30 september 2009 + 31 december 2009) /2

Jaargemiddelde = (gemiddelde 1ste kwartaal 2009 + gemiddelde 2de kwartaal 2009 + gemiddelde 3de kwartaal 2009 + gemiddelde 4de kwartaal 2009) /4

* Het eindresultaat van het aantal werkenden bij RSZ en RSZPPO wijkt licht af van dit jaargemiddelde, aangezien later nog een correctie volgt van de negatieve aantallen bij de niet-actieven

Bron: RSZ, RSVZ, RSZPPO, DWH AM&SB (Bewerking Steunpunt WSE / Departement WSE)

5. Niet-beroepsactieve bevolking

5.1. Concept

De niet-beroepsactieve bevolking bestaat uit de personen die in België / het Vlaams Gewest wonen en die tijdens een referentieperiode niet werken en niet beschikbaar zijn voor een job en/of niet actief op zoek zijn naar werk. Het gaat om alle personen die niet bij de beroepsbevolking geteld worden.

5.2. Bronstatistieken

Er bestaan geen bronstatistieken op basis waarvan we de niet-beroepsactieve bevolking kunnen ramen. Wel kennen we op basis van de bevolkingsstatistieken van de FOD Economie de totale bevolking die in België / het Vlaams Gewest woont (paragraaf 1). Tevens becijferden we de beroepsbevolking als de som van de niet-werkende werkzoekenden en de werkenden (paragraaf 2). Wanneer we deze laatste groep aftrekken van de totale bevolking, kennen we de omvang van de niet-beroepsactieve bevolking. In tabel 12 wordt deze bewerking toegepast.

5.3. Negatieve aantallen bij de niet-beroepsactieven

Het aantal niet-beroepsactieven wordt berekend als de bevolking verminderd met de beroepsbevolking (bevolking - beroepsbevolking). In sommige gevallen – meestal in kleine gemeenten en in de meest actieve leeftijdsklassen – leidt dit tot een negatief aantal niet-beroepsactieven. Gezien de wijze van berekening impliceert dit eigenlijk dat de beroepsbevolking (werkenden + niet-werkende werkzoekenden) groter is dan de bevolking. Omdat we het aantal niet-werkende werkzoekenden volledig overnemen van de RVA-statistieken kunnen we veronderstellen dat de oorzaak hiervan zich situeert bij de raming van het aantal werkenden. Dit betekent dat we er in sommige gevallen niet in slagen om alle dubbeltellingen tussen de verschillende bronbestanden of bijschattingen weg te werken. Hierdoor overschatten we in sommige cellen het aantal werkenden, wat dan weer leidt tot een overschatting van de beroepsbevolking en dus een negatief aandeel niet-beroepsactieven.

Om deze negatieve aantallen te voorkomen wordt er een bijkomende correctie gedaan op het totaal aantal geraamde werkenden. Meer specifiek wordt het negatieve saldo van de niet-beroepsactieven in rekening – in vermindering – gebracht bij de raming van het aantal werkenden (meer bepaald bij de loontrekkenden gekend bij RSZ en RSZPPO).

Echter, ook na deze correctie komt het voor dat er in een paar cellen nog een zeer miniem negatief aantal voorkomt, wat dan weer te wijten is aan afrondingsprocedures in de verschillende bewerkingen.

6. Eindresultaat Vlaamse Arbeidsrekening 2009

Tabel 12. Bevolking (15-64 jaar) naar socio-economische positie (Vlaams Gewest en België; jaargemiddelde 2009)

	Vlaams Gewest	België
Bevolking	4 100 482	7 124 466
Niet-beroepsactief	1 193 753	2 209 143
Beroepsbevolking	2 906 729	4 915 322
Nwwz	202 770	554 433
Werkenden	2 703 958	4 360 889
Loontrekkenden	2 279 387	3 681 281
Werkenden bij RSZ en RSZPPO, exclusief combinaties met statuut als zelfstandige of helper in hoofdberoep, in bijberoep of na pensioen	2 112 008	3 392 428
Loontrekkenden, in combinatie met een statuut als zelfstandige in bijberoep	109 979	173 518
Loontrekkenden, in combinatie met een statuut als zelfstandige na pensioen	153	252
Loontrekkenden, in combinatie met een statuut als helper in bijberoep	4 332	6 710
Loontrekkenden, in combinatie met een statuut helper na pensioen	28	37
PWA-werknemers	1 152	1 465
Studenten gekend bij RSZPPO	998	1 769
Studenten gekend bij RSZ	15 480	24 251
Uitgaande grensarbeid naar Duitsland	408	5 166
Uitgaande grensarbeid naar Frankrijk	987	5 867
Uitgaande grensarbeid naar Luxemburg	877	35 248
Uitgaande grensarbeid naar Nederland	32 986	34 569
Zelfstandigen	374 877	610 233
Zelfstandigen in hoofdberoep, exclusief combinaties met een loontrekkend statuut	348 644	568 507
Zelfstandigen in hoofdberoep, in combinatie met loontrekkend statuut	10 393	16 709
Zelfstandigen in bijberoep, exclusief combinaties met een loontrekkend statuut	11 145	18 468
Zelfstandigen na pensioen, exclusief combinaties met een loontrekkend statuut	4 695	6 549
Helpers	49 694	69 375
Helpers in hoofdberoep, exclusief combinaties met een loontrekkend statuut	48 309	67 396
Helpers in hoofdberoep, in combinatie met loontrekkend statuut	931	1 330
Helpers in bijberoep, exclusief combinaties met een loontrekkend statuut	302	461
Helpers na pensioen, exclusief combinaties met een loontrekkend statuut	152	187

Bron: Vlaamse Arbeidsrekening o.b.v. RSZ-DMFA, RSZPPO, RSVZ, RIZIV, CBS, IGSS, OEA, SEE, RVA, IWEPS, FOD Economie – Algemene Directie Statistiek – Bevolkingsstatistieken, DWH AM&SB bij de KSZ, FOD WASO (Bewerking Steunpunt WSE/Departement WSE)

7. Werkende beroepsbevolking: detailtabellen

7.1. Loontrekkende beroepsbevolking naar WSE(42)-sector en arbeidsregime

7.1.1. Bron

De loontrekkende beroepsbevolking wordt berekend op basis van een aantal bronbestanden: RSZ, RSZPPO, RIZIV, en RVA (voor de PWA-ers). De verdeling van deze loontrekkende beroepsbevolking volgens WSE(42)-sector en arbeidsregime is in hoofdzaak gebaseerd op bijkomende bestanden van RSZ en RSZPPO.

7.1.2. Definities

De tabellen omvatten naast woonplaats, geslacht en leeftijd ook het arbeidsregime en de WSE(42)-sector van tewerkstelling.

Arbeidsregime

Het arbeidsregime omvat drie categorieën: de werkenden in een voltijds regime, de werkenden in een deeltijds regime en de werkenden in een speciaal regime. De *deeltijdse* prestaties betreffen de prestaties van de werknemer die gemiddeld slechts een gedeelte presteert van de arbeidstijd van de referentiepersoon, d.i. de voltijdse werknemer in dezelfde onderneming (of bij gebrek daaraan in dezelfde sector) die dezelfde arbeid uitoefent als de betrokken werknemer. De groep personen met een *speciaal* arbeidsregime omvat de prestaties als seizoenarbeider, interim-werknemer of werknemer met gelimiteerde prestaties. Seizoensarbeid heeft betrekking op korte arbeidsperiodes, hetzij als gevolg van de seizoengebonden aard van het werk, hetzij als gevolg van de noodzaak van de onderneming en om een beroep te doen op versterking voor bepaalde periodes van het jaar. De interim-arbeid betreft de werknemers die door een erkend uitzendbureau ter beschikking gesteld worden van een gebruiker. De aanduiding 'gelimiteerde prestaties' geldt voor werknemers die verbonden zijn met de werkgever via een contract van korte duur en voor een tewerkstelling die per dag niet de gewoonlijke dagduur bereikt. Het betreffen hier bijvoorbeeld extra's in de horeca, monitoren in de socio-culturele sector, die voor slechts enkele uren worden aangeworven. De specifieke regelingen voor gelegenheidsarbeid in de land- en tuinbouw en in de horeca worden ook onder deze categorie opgenomen.

WSE(42)-sectorindeling

Om de sectorgegevens op een overzichtelijke manier weer te geven, worden de codes uit de Nace-Bel-nomenclatuur omgezet naar WSE-sectoren. Hierbij wordt vooreerst een indeling gemaakt in de vier hoofdsectoren. De *primaire* sector omvat de land- en tuinbouw en de visserij. De *secundaire* sector omvat alle industriële nijverheden en ook bouwsector. De *tertiaire* sector omvat vooral commerciële diensten en de *quartaire* sector bundelt vooral niet-commerciële diensten.

Naast de hoofdsectoren wordt een meer gedetailleerde opsplitsing gemaakt in WSE-sectoren. Voor de jaren 2006 en 2007 gebeurde deze sectorindeling (voor de loontrekkenden) volgens de WSE(46)-sectorindeling, gebaseerd op de Nace-Bel-nomenclatuur 2003. In 2008 werd echter een nieuwe Nace-Bel-nomenclatuur ingevoerd. Vanaf 2008 worden de sectoren in de Vlaamse Arbeidsrekening bijgevolg afgebakend volgens een herwerkte WSE(42)-sectorindeling.

De oude en nieuwe WSE-sectorindelingen zijn terug te vinden op de website van het Steunpunt WSE (www.steunpuntwse.be), in de rubriek publicaties (deelrubrieken 'Methodologische rapporten' > 'Classificaties').

7.1.3.Tabellen

De raming van de loontrekkende beroepsbevolking naar sector (Nace-code op 3 digits) en arbeidsregime gebeurt op gemeentelijk niveau, naar geslacht en gedetailleerde leeftijdsklasse. Niet alle (sector)details worden evenwel aangeboden in de verschillende tabellen op de website.

7.1.4.Integratie

Uit de basistabellen van de Vlaamse Arbeidsrekening zonderen we de loontrekkenden af. Deze groep werd berekend aan de hand van een specifieke methodologie, inclusief correcties en bij-schattingen. Niet alle bronbestanden bevatten informatie over het arbeidsregime en de sector van de loontrekkende in kwestie. Waar deze informatie ontbreekt, wordt beroep gedaan op bijkomende RSZ- en RSZPPO-data. De loontrekkenden worden hiertoe in drie groepen verdeeld.

Groep 1: de studenten gekend bij RSZ en RSZPPO

We beschikken voor alle kwartalen over RSZ- en RSZPPO-data waarin de studenten opgesplitst worden naar gemeente, geslacht, gedetailleerde leeftijdsklasse en sector (respectievelijk Nace-code 3 digits en Nace-code 5 digits). We beschouwen alle studenten als deeltijds werkenden.

Groep 2: de PWA-werknemers

Een tweede groep omvat de PWA-werknemers. Zij worden allen als deeltijds werkend beschouwd en worden allen toegewezen aan Nace-sector 78.100 'Arbeidsbemiddeling' (Nace-Bel-nomenclatuur 2008) waartoe de plaatselijke werkgelegenheidsagenschappen behoren.

Groep 3: de overige loontrekkenden

Een derde en laatste groep omvat alle overige loontrekkenden. Het gaat dan om de uitgaande grensarbeiders, de loontrekkenden gekend bij RSZ of RSZPPO, eventueel in combinatie met een statuut als zelfstandige of helper in bijberoep of na pensioen. Deze derde groep wordt verdeeld naar sector (Nace-code 3 digits) en arbeidsregime aan de hand van bijkomende bestanden van RSZ en RSZPPO. Deze raming gebeurt analoog aan de methodologie van de nulmeting 2006.

Integratie van alle loontrekkenden

Wanneer we de drie groepen van loontrekkenden terug bij mekaar brengen, bekomen we een raming van het jaargemiddelde van het totaal aantal loontrekkenden naar gemeente, geslacht, gedetailleerde leeftijdsklasse, sector (Nace-code 3 digits) en arbeidsregime. De sectorgegevens volgens Nace-code op 3 digits worden omgezet naar WSE(42)-sectoren.

7.2. Werkende beroepsbevolking naar WSE(42)-sector en statuut

7.2.1. Bron

De totale werkende beroepsbevolking wordt berekend op basis van RSZ, RSZPPO, RIZIV, RVA (voor de PWA-ers) en RSVZ. De verdeling van de totale werkende beroepsbevolking naar WSE(42)-sector en statuut werd gebaseerd op bijkomende bestanden van RSVZ, RSZ en RSZPPO.

7.2.2. Definities

De tabellen omvatten naast woonplaats, geslacht en leeftijd ook het statuut en de WSE(42)-sector van tewerkstelling.

Statuut

De werkende beroepsbevolking wordt opgedeeld in drie categorieën.

De *loontrekkenden* zijn de werkende personen die in loonverband werken of door een statuut verbonden zijn. Zij werken op grond van een formeel aangegane overeenkomst onder het gezag van een werkgever en ontvangen daarvoor een loon. Personen die meerdere jobs combineren, worden bij de loontrekkenden geteld wanneer men de loontrekkende job combineert met een statuut als zelfstandige of helper dat niet in hoofdberoep wordt uitgeoefend.

De *zelfstandigen* zijn de werkende personen die voor eigen rekening werken, zonder dat er een ondergeschikt verband is met een werkgever. Zij oefenen een bij officiële instanties geregistreerde bedrijvigheid uit met de intentie daaruit inkomsten te verwerven. Personen die meerdere jobs combineren, worden bij de zelfstandigen geteld wanneer men de zelfstandige activiteit uitoefent in hoofdberoep. Als de zelfstandige activiteit niet in hoofdberoep wordt uitgeoefend, behoort men tot de loontrekkenden.

De *helpers* zijn de werkende personen die een zelfstandige bijstaan in de uitoefening van diens activiteit zonder dat er een ondergeschikt verband is. Personen die meerdere jobs combineren, worden bij de helpers geteld wanneer de activiteit van helper wordt uitgeoefend in hoofdberoep. Als de activiteit van helper niet in hoofdberoep wordt uitgeoefend, behoort men tot de loontrekkenden.

WSE(42)-sectorindeling

Om de sectorgegevens op een overzichtelijke manier weer te geven, worden de codes uit de Nace-Bel-nomenclatuur omgezet naar WSE-sectoren. Hierbij wordt vooreerst een indeling gemaakt in de vier hoofdsectoren. De *primaire* sector omvat de land- en tuinbouw en de visserij. De *secundaire* sector omvat alle industriële nijverheden en ook bouwsector. De *tertiaire* sector omvat vooral commerciële diensten en de *quartaire* sector bundelt vooral niet-commerciële diensten.

Naast de hoofdsectoren wordt een meer gedetailleerde opsplitsing gemaakt in WSE-sectoren. Voor de jaren 2006 en 2007 gebeurde deze sectorindeling (voor de totale groep werkenden) volgens de WSE(40)-sectorindeling, gebaseerd op de Nace-Bel-nomenclatuur 2003. In 2008 werd

echter een nieuwe Nace-Bel-nomenclatuur ingevoerd. Vanaf 2008 worden de sectoren in de Vlaamse Arbeidsrekening bijgevolg afgebakend volgens een herwerkte WSE(42)-sectorindeling.

Bij de verdeling van de totale werkende beroepsbevolking – en meer specifiek van de zelfstandigen en helpers – naar sector beschikken we over sectorgegevens per Nace-code op 2 digits. Nace-sector 84 (Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekering) wordt voor de WSE(42)-sectorindeling in principe echter verdeeld over drie WSE-sectoren, op basis van de Nace-codes op 3 digits (84.1/84.2/84.3). Voor de indeling van de totale werkende beroepsbevolking worden alle werkenden die actief zijn in een van deze sectoren bijgevolg allen toegewezen aan Nace-code 84 (op 2-digit-niveau), en komen zij allen terecht in de WSE-sector q3 (Algemene overheidsdiensten).

De oude en nieuwe WSE-sectorindelingen zijn terug te vinden op de website van het Steunpunt WSE (www.steunpuntwse.be), in de rubriek publicaties (deelrubrieken 'Methodologische rapporten' > 'Classificaties').

7.2.3.Tabellen

De raming van de werkende beroepsbevolking naar statuut en sector (Nace-code 2 digits) gebeurt op gemeentelijk niveau, naar geslacht en gedetailleerde leeftijdsklasse. Niet alle details worden evenwel aangeboden in de verschillende tabellen op de website.

7.2.4.Integratie

Uit de basistabellen van de Vlaamse Arbeidsrekening zonderen we de totale werkende beroepsbevolking af. Deze groep werd berekend aan de hand van een specifieke methodologie, inclusief correcties en bijschattingen. Niet alle bronbestanden omvatten informatie over het arbeidsregime en de sector van de werkende in kwestie. Waar deze informatie ontbreekt, wordt beroep gedaan op bijkomende data van RSZ, RSZPPO en RSVZ. Deze raming gebeurt afzonderlijk voor de drie statuten: de loontrekkenden, de zelfstandigen en de helpers.

Groep 1: De loontrekkenden

De loontrekkenden naar sector worden gedistilleerd uit de berekeningen van de loontrekkenden naar sector en regime (zie paragraaf 7.1). De sectorgegevens per Nace-code op 3 digits worden omgerekend naar Nace-codes op 2 digits om de gegevens van de loontrekkenden te kunnen integreren met de gegevens van de zelfstandigen en helpers.

Groep 2: De zelfstandigen en de helpers

We beschikken over RSVZ-data per 31 december van ieder jaar voor de zelfstandigen/helpers in hoofdberoep, in bijberoep en na pensioen naar geslacht en sector (Nace-code 2 digits). De ze cijfers worden bewerkt analoog aan de methodologie van de nulmeting 2006.

Integratie van de totale werkende beroepsbevolking

Wanneer we de loontrekkenden, de zelfstandigen en de helpers terug bij mekaar brengen, bekomen we een raming van het jaargemiddelde van de totale werkende beroepsbevolking naar gemeente, geslacht, gedetailleerde leeftijdsklasse, sector (Nace-code 2 digits) en statuut. De sectorgegevens volgens Nace-code op 2 digits worden omgezet naar WSE(40)-sectoren.

8. Niet-werkende werkzoekenden: detailtabellen

8.1. Bron & definities

De werkloze beroepsbevolking bestaat uit alle personen van 15 jaar en ouder die in de referentieperiode geen werk hadden, maar die wel beschikbaar waren voor een job en actief op zoek waren naar werk. Het betreft hier de niet-werkende werkzoekenden zoals geteld bij de gewestelijke arbeidsbemiddelingsinstanties: VDAB, FOREM en Actiris; en verzameld door de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (RVA).

De niet-werkende werkzoekenden omvatten vier categorieën:

1) de werkzoekenden met een werkloosheidsuitkeringsaanvraag (WZUA)

Het gaat hier om de werklozen die voldoen aan de toelaatbaarheids- en toekenningsvoorwaarden enerzijds met betrekking tot de volledige werkloosheidsuitkeringen op basis van vroegere arbeidsprestaties en anderzijds met betrekking tot wacht- of werkloosheidsuitkeringen op basis van gedane studies.

2) de werkzoekenden in wachttijd (schoolverlaters)

Het gaat hier om de jongeren die hun studies beëindigd hebben en die, naargelang hun leeftijd, een verplichte wachtperiode van 155, 233 of 310 werkdagen doorlopen, waarin zij als werkzoekende ingeschreven zijn en niet werken, alvorens op wachttuitkeringen of op werkloosheidsuitkeringen aanspraak te kunnen maken.

3) de vrij ingeschrevenen niet-werkende werkzoekenden

Dit zijn werkzoekenden die geen recht hebben op uitkeringen, maar die zich als werkzoekende laten inschrijven.

4) andere verplicht ingeschreven niet-werkende werkzoekenden

Het gaat hier om de werkzoekenden ten laste van het OCMW, de werkzoekenden die geregistreerd zijn bij het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap, de werkzoekenden in deeltijds onderwijs en de van het recht op uitkering uitgesloten werkzoekenden.

8.2. Tabellen

De tabellen omvatten de niet-werkende werkzoekenden (nwwz) naar geslacht en leeftijd, tot op gemeentelijk niveau.

8.3. Integratie

Het gaat in de gepubliceerde cijfers om jaargemiddelden, berekend als het gemiddelde van het aantal nwwz op de laatste dag van iedere maand van het betreffende jaar.

9. Niet-beroepsactieve bevolking: detailtabellen

9.1. Bron & definities

De niet-beroepsactieve bevolking bestaat uit de personen die in België / het Vlaams Gewest wonen en die tijdens een referentieperiode niet werken en niet beschikbaar zijn voor een job en/of niet actief op zoek zijn naar werk. Het gaat om alle personen die niet bij de beroepsbevolking geteld worden.

9.2. Tabellen

De tabellen omvat de niet-beroepsactieve bevolking naar geslacht en leeftijd, tot op gemeentelijk niveau.

9.3. Integratie

Het gaat in de gepubliceerde cijfers om jaargemiddelden, berekend als het verschil van de bevolking met de beroepsbevolking.

Lijst afkortingen

Actiris	Brusselse Gewestelijke Dienst voor Arbeidsbemiddeling (voormalige BGDA)
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek (Nederland)
DMFA	Déclaration multifonctionnelle/multifunctionele Aangifte
DWH AM&SB	Datawarehouse Arbeidsmarkt en Sociale Bescherming
EER	Europese Economische Ruimte
FAO	Fonds voor Arbeidsongevallen
FOD Economie	Federale Overheidsdienst Economie
FOD WASO	Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg
Forem	Waalse Gewestelijke Dienst voor Arbeidsbemiddeling
HVKZ	Hulp- en Voorzorgskas voor Zeevarenden
IBO	Individuele Beroepsopleiding
IGSS	Inspection Générale de la Sécurité Sociale (Luxemburg)
ILO	International Labour Organisation
INR	Instituut voor de Nationale Rekeningen
IWEPS	Institut Wallon de l'Evaluation, de la Prospective et de la Statistique
KSZ	Kruispuntbank Sociale Zekerheid
NWWZ	Niet-werkende werkzoekenden
OCMW	Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn
OEA	Office d'Emploi d'Allemagne (Duitsland)
PWA	Plaatselijk Werkgelegenheidsagentschap
RIZIV	Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering
RSVZ	Rijksinstituut voor de Sociale Verzekering der Zelfstandigen

RSZ	Rijksdienst voor Sociale Zekerheid
RSZPPO	Rijksdienst voor Sociale Zekerheid van de Plaatselijke en Provinciale Overheidsdiensten
RVA	Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening
SEE 2001	Sociaal-Economische Enquête (voormalige Volkstelling)
TBS	Terbeschikkingstelling
UWW	Uitkeringsgerechtigde volledig werklozen
VDAB	Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding
WAV	Werkgelegenheid, Arbeid en Vorming
WSE	Werk en Sociale Economie
WZUA	Werkzoekenden met werkloosheidsuitkeringsaanvraag